

Црна Гора
СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ

Број 22-63-11/13-4/1
Подгорица, 20.06. 2013. г.

ZAPISNIK

Sa pete sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore,
održane 05. juna 2013. godine

Sjednica je počela sa radom u 12 sati. Sjednicom je predsjedavala mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora.

Sjednici Odbora su prisustvovali sljedeći članovi Odbora: mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora, doc.dr Srđa Popović, Rešid Adrović, Saša Pešić, dr sci. iure Draginja Vuksanović, Andrija Popović, doc.dr Branka Bošnjak, prof. dr Jelisava Kalezić, Milan Knežević, Zdenka Popović i Srđan Perić, zamjenik predsjednice Odbora.

Pored članova odbora sjednici su prisustvovali: Slavoljub Stijepović, ministar prosvjete, Vesna Vučurović, pomoćnica ministra prosvjete za predškolsko i osnovno obrazovanje i vaspitanje i obrazovanje lica sa posebnim potrebama, Nataša Tomović, direktorica vrtića „Đina Vrbica“ u Podgorici, Slavica Luburić, direktorica vrtića „Ljubica Popović“ u Podgorici, Žarko Živković, direktor Direkcije javnih radova i Kristina Mihailović, izvršna direktorica udruženja „Roditelji“.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

-Usvajanje zapisnika sa treće i četvrte sjednice Odbora.

Konsultativno saslušanje ministra prosvjete na temu „Aktuelna situacija u oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, sa posebnim akcentom na vrtić u Golubovcima“.

Nakon usvojenog dnevног reda sa pete sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i Zapisnika sa treće i četvrte sjednice, predsjednica Odbora, **mr Branka Tanasijević** je konstatovala da je u Skupštini Crne Gore pokrenuta inicijativa da se prikupi novčana pomoć za nastavnici u penziji Azru Đečević. Predsjednica Odbora je istakla, da je poslanica Zdenka Popović, u ime Odbora, kod Ckb banke otvorila žiro račun, te da će broj žiro računa Odbor

prosljediti svim poslaničkim klubovima Skupštine Crne Gore i da su se svi poslanici izjasnili da žele da daju svoj doprinos i jedan dio sredstava opredijele za pomoć porodici Đečević.

Predsjednica Odbora, **mr Branka Tanasijević** je u vezi sa usvojenim dnevnim redom navela da se konsultativno saslušanje organizuje u skladu sa članom 73. Poslovnika Skupštine Crne Gore, te da je prisustvo ostalih učesnika sjednice, bez prava odlučivanja: Nataše Tomović, direktorice vrtića „Đina Vrbica“ u Podgorici, Slavice Luburić, direktorice vrtića „Ljubica Popović“ u Podgorici, Žarka Živkovića, direktora Direkcije javnih radova i Kristine Mihailović, izvršne direktorice udruženja „Roditelji“, predviđeno čl.67 st.2 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Ministar prosvjete, Slavoljub Stijepović je u svom obraćanju članovima Odbora naveo da se zahvaljuje na inicijativi i prilici da kao predstavnik Vlade zajedno sa svojim saradnicima ima mogućnost da saopšti i obrazloži rad Vlade u oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja. Takođe, podržao je na inicijativu za novčanu pomoć porodici Đečević, koju su pokrenule poslanice Zdenka Popović i Branka Tanasijević i najavio sopstveno i učešće ministarstva prosvjete u navedenoj pomoći.

Ministar je istakao da se Vlada u svom radu u sektoru predškolskog vaspitanja i obrazovanja oslanja na zakonske, normativne okvire, prije svega na Zakon o obrazovanju i vaspitanju, Zakon o predškolskom obrazovanju i vaspitanju djece i Strategiju ranog predškolskog obrazovanja i vaspitanja, ali i na preuzete obaveze od strane UN u pomenutoj oblasti. Kako je ministar istakao, da bi Vlada ostvarila svoje projekcije, uspostavila je određene ciljeve, a to su: kvalitetno, sveobuhvatno, kulturno-prihvatljivo, inkluzivno obrazovanje i vaspitanje djece u ranom uzrastu. Naime, cilj je da sva, ili pak, što više djece predškolskog uzrasta budu obuhvaćena ranim obrazovanjem i vaspitanjem, a kako pokazuju domaće i strane analize i istraživanja eminentnih stručnjaka, puni razvoj fizičkih, saznanjnih, emotivnih, socijalnih i drugih potencijala djeteta se upravo ostvaruje učenjem u ranoj fazi života. Po riječima ministra, rano učenje kod djece utiče na bolji uspjeh u kasnijem školovanju i radu, te samim tim djeca koja su obuhvaćena ranim učenjem postaju uspješniji članovi zajednice i u stanju su da kvalitetnije doprinose državi i društvu uopšte.

Obrazovni proces u predškolskom obrazovanju i vaspitanju, kako je naveo, Vlada realizuje kroz dvadeset i jednu vaspitnu ustanovu na području teritorije Crne Gore, a rad se odvija u sto pet vaspitnih jedinica u okviru kojih postoji četiri stotine osamdeset i pet vaspitnih grupa. Ministar je naveo da osim u državnim ustanovama predškolskog vaspitanja i obrazovanja, djeca borave i u četrnaest privatnih obrazovno-vaspitnih ustanova na području teritorije Crne Gore. Po riječima ministra, da Vlada u sektoru predškolskog vaspitanja i obrazovanja radi pouzdano i ažurno, govori činjenica da je 2008.god. u vrtićima bilo upisano 12.000 djece, dok je u tekućoj godini upisano 15.000 djece ili 20% više u odnosu na 2008.godinu. Dakle, kako je nevedeno, raste povjerenje u predškolski sistem obrazovanja.

Ministar Slavoljub Stijepović je naglasio da se cijene upisa djece u vrtić već godinama ne mijenjaju, a osvrnuo se i na broj zaposlenih u vrtićima i istakao da je u istim zaposленo 1.700 ljudi. Broj zaposlenih raste, jer raste i broj djece koja se upisuju u vrtiće. Takođe, saopštio je da

se 10% budžeta ministarstva prosvjete i sporta odvaja za oblast predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

Žarko Živković, direktor Direkcije javnih radova je naveo da je Direkcija izvodila radove na velikom broju objekata iz oblasti obrazovanja u proteklih šest godina. Završeno je devetnaest objekata: škola, vrtića i administrativnih objekata. U ovom periodu završeno je deset novih školskih objekata u Podgorici, Baru, Budvi, Kolašinu, Pljevljima i Tivtu. Urađena su dva nova administrativna objekta u Podgorici: zgrada ministarstva i zgrada Rektorata. Takođe je adaptirano, rekonstruisano i nadograđeno šest novih škola i urađen vrtić u Bloku V. Žarko Živković je naveo da su ukupna ulaganja u školsku infrastrukturu iznosila preko 45 miliona €, za posljednjih šest godina. U vezi sa vrtićima, odnosno predškolskim ustanovama, istakao je da je planirano da se radi projektna dokumentacija za još četiri objekta, to su: dječiji vrtić, „Đina Vrbica“, (trenutno su pripremne aktivnosti u toku), vrtić u Tuzima, Bloku VI i Starom aerodromu. Takođe, osvrnuo se i na dva projekta čija je realizacija pri kraju, od kojih je jedan vrtić u Tivtu, gdje su radovi skoro završeni i koji će najvjerojatnije biti useljiv 1. septembra 2013. godine. Kada je u pitanju drugi projekt, vrtić u Golubovcima, Žarko Živković je istakao da je u realizaciji istog bilo dosta poteškoća, kako zbog vremenskih uslova, tako i zbog obaveza u vezi sa projektnom dokumentacijom, ali se radovi privode kraju. Riječ je o velikom projektu jer se radi o objektu koji ima preko 1.700 m². Kada bude završen moći će da primi minimum 150-oro djece predškolskog uzrasta. Vrijednost projekta je 1.900.000 €. Još jednom je, u svom obrazloženju, podvukao da je većina radova na samoj zgradi završena, te da su ostali poslovi koji se odnose na rasvjetu i dio termotehnike, kao i da su radovi na spoljašnjem uređenju nepotpuno završeni zbog nepovoljnih vremenskih prilika i da se privode kraju. Izrazio je očekivanje da će navedeni objekat biti završen početkom jula tekuće godine.

Učešće u diskusiji uzeo je **poslanik Milan Knežević**, koji se posebno osvrnuo na prolongiranje rokova za završetak vrtića u Golubovcima, ističući da se isti pominjao još u kapitalnim investicijama u 2008. godini. Poslanik Knežević je naveo da bi nadležni u Agenciji za izgradnju i razvoj Podgorice, Direkciji javnih radova i Ministarstvu prosvjete trebali da usaglase izjave koje se odnose na rok za završetak izgradnje vrtića, te da su predstavnici sve tri institucije navodili različite rokove za završetak pomenutog objekta. Poslanik je u svom izlaganju postavio i pitanje, koji je krajnji rok za završetak vrtića u Tivtu, da li će u 2013. godini biti završen i jedan objekat za predškolsko obrazovanje u Crnoj Gori. Poslanik Milan Knežević je postavio i pitanja: ko je preuzeo odgovornost za kašnjenje izgradnje vrtića u Golubovcima, da li je to izvođač radova, Direkcija javnih radova ili Ministarstvo prosvjete i sporta i zaključio da nadležni moraju snositi odgovornost za nerealizaciju projekta vrtića u Golubovcima.

U odgovoru poslaniku Kneževiću, **ministar prosvjete Slavoljub Stijepović** je naveo da je za realizaciju investicija koje finansira Vlada u svim sektorima, pa i u sektorima investicija za izgradnju objekata predškolskog obrazovanja i vaspitanja, zadužena Direkcija javnih radova, te da nijedno ministarstvo ne realizuje i ne sprovodi investicije, već da to u ime Vlade i svih ministarstava vrši Direkcija javnih radova. Ministar je istakao da je direktor Direkcije javnih radova jedini ovlašćen da daje izjave u dijelu koje se odnose na sprovođenje i realizaciju investicija, te da su sve ostale izjave u pogledu rokova za završetak izgradnje javnog objekta

vrtića u Golubovcima date neovlašćeno. Ministar je naveo da su rokovi i način izgradnje vrtića u Golubovcima jasno definisani i određeni u samom ugovoru i ostaloj dokumentaciji koja prati ovaj investicioni projekat, te da ne vidi da tu postoji bilo šta što bi moglo biti sporno. Ministar je, takođe, naveo da nijedan objekat u oblasti obrazovanja nije otvoren prije obezbjeđivanja upotrebnе dozvole.

Žarko Živković, direktor Direkcije javnih radova je ponovio da će vrtić u Golubovcima biti završen do kraja juna 2013.godine, a da poslije tog slijedi i tehnički pregled istog, te da će objekat za useljenje djece biti funkcionalan 1.septembra 2013.godine.

Kao krajnji rok za fizičku izgradnju vrtića u Golubovcima je početak jula 2013.godine, zbog eventualnih tehničkih problema koji bi se mogu javiti u realizaciji istog.

Poslanica Zdenka Popović, u svom izlaganju je ukazala na lošu materijalnu situaciju prosvjetnih radnika, koji su, prema njenim riječima, dovedeni do ivice materijalne egzistencije. Istakla je da je stanje u sektoru obrazovanja uopšte, nezadovoljavajuće. Poslanica je iznijela stav da nadležno ministarstvo nije učinilo ništa u cilju poboljšanja materijalnog položaja prosvjetnih radnika. Takođe, navela je da je nezadovoljavajuće i rješavanje stambenog pitanja, „kako zaposlenih prosvjetara tako i prosvjetara u penziji“. Kao oblast interesovanja poslanice, izdvojeno je i pitanje koliki je prosječan broj djece po vaspitnoj grupi u vrtićima u Crnoj Gori u odnosu na predviđeni evropski standard, te da li je moguće da se u jednoj predškolskoj ustanovi u jednoj vaspitnoj grupi nalazi trideset i devetoro djece, a da brigu o veoma brojnoj grupi vodi samo jedan vaspitač i jedna medicinska sestra. Postavila je pitanje da li tako brojne grupe mogu da zadovolje obrazovne i vaspitne funkcije koje predškolsko vaspitanje treba da pruži djeci. Poslanica je postavila i pitanje zašto na Starom aerodromu ne postoji nijedan vrtić i da postoji samo jedna osnovna škola. Takođe, poslanica je navela da u City kvartu ne postoji ni vrtić ni osnovna škola, te da u centru Podgorice postoje dva prostorno praktično neuslovna vrtića. Takođe, postavila je pitanje koliki je broj vaspitača u predškolskim ustanovama koji su primljeni na određeno radno vrijeme, jer su kako je navela poslanica, po podacima Zavoda za zapošljavanje u posljednjoj školskoj godini, svi vaspitači koji su primljeni, uključujući i nastavnike u osnovnim i srednjim školama, primljeni na određeno radno vrijeme. Na taj način se krši Zakon o radu koji prijem radnika na određeno vrijeme predviđa samo u posebnim situacijama, a kao pravilo se uzima prijem u radni odnos na neodređeno vrijeme. U obraćanju direktoru Žarku Živkoviću, poslanica je tražila pojašnjenje kako je moguće da treba da prođe period od 5 godina da bi se izradio objekat od vitalnog značaja, kao što je vrtić u Golubovcima, te koji su vrtići u poslednjih 5 godina izgrađeni u Podgorici. Poslanica je u svom obraćanju navela da su nezaposleni roditelji diskriminisani u pogledu upisa djece u vrtiće, sa obrazloženjem uprave vrtića da nezaposleni roditelj treba da se bavi svojim djetetom jer ne radi, što ga, kako je navela, stavlja u nejednak položaj u pogledu ostvarivanja prava sa zaposlenim roditeljem.

U odgovoru na pitanja poslanici Zdenki Popović, **ministar Slavoljub Stijepović** je naveo da Vlada uspješno rješava stambene probleme prosvjetara, te da već duže vrijeme postoji stambena zgrada, izgrađena po sistemu solidarne stambene izgradnje. Ministar je naglasilo, da je Vlada na teritoriji Crne Gore, rješila stambeno pitanje za oko 350 prosvjetara, te da se dodjeljuju stambeni krediti pod povoljnim uslovima za rješavanje i poboljšanje stambene situacije

ili za individualnu stambenu izgradnju prosvjetara. Na ovaj način nekoliko stotina prosvjetara je dobilo pomoć i riješilo ili popravilo svoju stambenu situaciju. Ministar je naveo da sve više raste broj upisa djece u vrtiće. U vezi sa pitanjem broja djece u vaspitnim grupama, istakao je da broj upisane djece u vrtićima nije uvijek jednak i faktičkom broju prisutne djece u vrtićima iz razloga što jedan broj roditelja procjenjuje da nije dobro za dijete da ide u septembru u vrtić, jer upisna atmosfera u septembru utiče na djecu i znatno se razlikuje od atmosfere porodičnog ambijenta, drugi dio roditelja želi da izbjegne slanje djece u vrijeme upisnog roka zbog dječijih bolesti, a veliki broj roditelja odustane od slanja djece u vrtić uopšte, jer smatra da je bolje odgajati djecu u porodičnoj atmosferi. Sve ovo, po riječima ministra, ide u prilog činjenici da je realno prisustvo djece u vrtićima gotovo uvijek manje od broja djece na spiskovima za upis u vrtić. U vezi sa zapošljavanjem vaspitača na određeno vrijeme, ministar Slavoljub Stijepović je istakao da nijedan prosvjetni radnik nije zapošljen mimo zakona, te da razlog ovakve prakse postoji za samo određeni broj vaspitača. Naime, kako je ministar pojasnio, vaspitač se ne može zaposliti u rad na neodređeno vrijeme ukoliko ne može zadužiti grupu, te da Vlada vodi računa da se zaposli onoliko vaspitača koliko ima i grupa u vrtiću iz prostog razloga što ne može biti više vaspitača nego grupa u vrtiću.

Poslanik Srđan Perić, je naveo da smatra da osnovni problem našeg obrazovog sistema predstavlja centralizacija. Poslanik je naglasio da je predškolsko obrazovanje i vaspitanje segment obrazovanja za koji smatra da je najbolje uređen, u odnosu na ostale sektore obrazovanja, ali da su i u njemu, takođe, prisutni veliki problemi. Vraćajući se na pitanje centralizacije, poslanik je pojasnio da decentralizacija predstavlja jedan od osnovnih reformskih ciljeva i da je obuhvaćena kako Knjigom promjena, tako i svim strateškim dokumentima. Takođe, čestitao je na privremenom zatvaranju Poglavlja u oblasti obrazovanja, ali i podsjetio da se u početnoj fazi, u vezi sa istim, govori o legislativi u oblasti obrazovanja. Naveo je da je, između ostalog, jedna od stvari koja je podložna toj legislativi i Strategija ranog predškolskog obrazovanja i vaspitanja. U tom dokumentu, koji je inače i bio predmet skrininga, na osnovu koga je Crna Gora mogla da konačno zatvori poglavlje u oblasti obrazovanja, stoji, da je jedan od aspekata koji je potrebno unaprijediti nastavljanje decentralizacije, tj. prenos odgovornosti sa centralnog na lokalni nivo. Poslanik Srđan Perić je istakao, da je upravo decentralizacija, preporuka evropskih eksperata. Takođe, pomenuo je da ono što predstavlja problem u obrazovanju, a samim tim i u ovom sektoru obrazovanja, jeste donošenje dokumenata koja su tu pro forme radi. Najčešće se ne prati njihovo prilagođavanje i njihova izvedba, a ne prate se ni osnovni rezultati koji se njima ostvaruju. Često se zadovoljavamo pukom statistikom. Kada je riječ o predškolskom obrazovanju, kako je naveo, ključni dokument u narednih tri godine je Strategija ranog predškolskog obrazovanja i vaspitanja, koja je usvojena na Vladi 30.09.2010.godine. Poslanik Srđan Perić je istakao da Strategija obuhvata 6 specifičnih ciljeva, a kao predmet poslanikovog pojašnjanja navedeni su pojedini. Prvo, kako je istakao, Strategijom se predviđa da se poveća obuhvat djece u predškolskom sistemu. Naveo je da se ne rješavaju problemi manje razvijenih područja u oblasti predškolskog obrazovanja i vaspitanja, u konkretnom slučaju misleći na upis djece u vrtiće u manje razvijenim područjima naše zemlje. Stoga je obuhvat djece u vrtićima manje razvijenih područja znatno i manji. Sljedeći cilj je, kako je naveo, razviti sistem kontinuiranog unaprjeđivanja nastavnika i sistema bazičnog obrazovanja profesionalaca. Poslanik Srđan Perić smatra da postoji veliki problem u vezi sa radnim statusom

nastavnika, a koji je u vezi sa navedenim ciljem. Istakao je da je ministar dao kontradiktorne izjave riječima da se sve više djece upisuje u vrtiće, a da se vaspitači ne prevode u radni odnos na neodređeno vrijeme, jer kako je ministar saopštio, često ne mogu da zaduže grupu. Dakle, kako je poslanik Srđan Perić zaključio, ako je sve više djece u vrtićima, onda bi trebalo da ima i više zaposlenih u sektoru predškolskog obrazovanja. Postavio je pitanje zašto se nastavnici ne zapošljavaju u rad na neodređeno vrijeme, nego im se ugovori opet produžavaju na određeno vrijeme. Broj djece u predškolskim grupama, govori u prilog činjenici da treba da ima još više zaposlenih vaspitača na neodređeno vrijeme. Takođe, treba da ima više manje brojnih predškolskih grupa, kako bi se obezbijedio što kvalitetniji rad u vrtićima. Treće, kako je naveo, realizacija samog koordinisanja i održive saradnje cjelokupnog sistema, koja je takođe predviđena Strategijom, nije na zavidnom nivou. Poslanik Srđan Perić je naveo da je cilj Strategije koji predviđa da će se obezbijediti zastupanje i promovisanje ranog predškolskog obrazovanja i vaspitanja preko aktivnog učešća medija i drugih oblika socijalne komunikacije realizovan, ali na apsolutno nezadovoljavajućem nivou. Pored ciljeva predviđenih pomenutom Strategijom, poslanik Perić je istakao da pored problema finansijske prirode u oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, postoje i problemi suštinske prirode koji koče crnogorski razvojni sistem.

U odgovoru na pitanja poslaniku Srđanu Periću, **ministar Slaviljub Stijepović** je iznio stav da politici Pozitivne Crne Gore ne odgovora centralizacija jer, kako je naveo, time se želi haos. On je u vezi sa centralizovanim sistemom upravljanja naveo da je državni sistem uopšte, a samim tim i sistem obrazovanja, uređen tako da država osniva, vodi računa i finansira javne ustanove uopšte, te i ustanove iz oblasti obrazovanja, od predškolskih, srednjih do visokih. U činjenici da je država ta koja i rukovodi i upravlja istim, u postavljenom sistemu, ministar ne vidi ništa sporno. Ministar Slavoljub Stijepović je podsjetio da statistički podaci koje je u svom ranijem izlaganju navodio, govore da se sve više djece upisuje u vrtiće, te da za nezavršetak izgradnje vrtića u Golubovćima nije uticao nedostatak finansijskih sredstava, već objektivni (vremenski) uslovi i obaveze oko projektne dokumentacije neophodne za izgradnju istog.

Poslanik Andrija Popović je iznio stanovište da je veoma nizak obuhvat djece RAE populacije u predškolskim ustanovama i da ga interesuje da li i koliki je broj vaspitača navedene populacije u ustanovama predškolskog obrazovanja i vaspitanja. Poslanik Popović je izrazio očekivanje da će Crna Gora u narednom periodu doživjeti progres u vezi sa obuhvatom djece i brojem zaposlenih vaspitača RAE populacije u predškolskim ustanovama. Takođe, potencirao je pitanje sporta i fizičkog vaspitanja, kako u predškolskim ustanovama, tako i u školama i u oblasti sporta na fakultetima. Izrazio je zabrinutost da su programi iz oblasti fizičkog vaspitanja sve manje zastupljeni u obrazovnim institucijama, te da su bazični sportovi: atletika, gimnastika i plivanje potpuno zapostavljeni u školskim obrazovnim ustanovama. Takođe, poslanik Andrija Popović je naveo da su za održavanje vrtića, koji su kako je naglasio barem u opštini Kotor montažnog karaktera, opredijeljena mala sredstva. Poslanik Andrija Popović je saopštio, da bi trebalo još više povesti računa i o rješavanju stambenog pitanja zaposlenih u prosvjeti. Iznio je i predlog da izvođenje državne himne u obrazovno-vaspitnim ustanovama bude ne samo fakultativnog već obavezognog karaktera, te da će Liberalna partija, kojoj pripada, podnijeti inicijativu za pokretanje zakonske procedure u cilju rješavanja ovog pitanja. Kao oblast

poslanikovog interesovanja, bilo je i pitanje da li su djeca sa posebnim potrebama uključena u redovne vaspitne grupe.

Vesna Vučurović, pomoćnica ministra prosvjete za predškolsko i osnovno obrazovanje i vaspitanje i obrazovanje lica sa posebnim potrebama, navela je da Ministarstvo zajedno sa vaspitnim ustanovama stvara mogućnost i ulaže velike napore da djeca iz najosjetljivijih grupa kao što su Romi i djeca sa posebnim obrazovnim potrebama budu dio sistema i da redovno pohađaju predškolske ustanove, te da je to jedan od ciljeva predviđen Strategijom ranog predškolskog obrazovanja i vaspitanja. Pomoćnica je istakla da u tom smislu postoje ogromni pomaci i da je sve više romske djece koja pohađaju predškolske ustanove, te da je neophodno da djeca iz osjetljivih grupa, čije se obrazovanje roditelja nalazi na nižem nivou, prevashodno budu uključena u sistem predškolskog obrazovanja. Istakla je da će krajem juna Pilot projektom biti obuhvaćene i osjetljive grupe na područjima koja su pokrivena vrtićima, kako bi romska predškolska djeca bila prihvaćena u društvu i u cilju njihove socializacije. U vezi sa romskom populacijom, Vesna Vučurović je navela da podršku pružaju i romski asistenti, odnosno medijatori koji su spona između porodice i predškolske ustanove, te da se i sve veći broj romske djece upisuje u predškolske obrazovne ustanove. Kada je riječ o djeci sa smetnjama u razvoju, pomoćnica Vesna Vučurović je konstatovala da i u ovom dijelu postoje značajni pomaci. Naime, kako je navedeno, svakoj porodici koja ima dijete sa posebnim potrebama, a koja želi da njihovo dijete bude dio redovnog sistema predškolskog obrazovanja i vaspitanja, omogućen je boravak djece u dječjem vrtiću. Vučurović je navela da postoje i lokalne Komisije za usmjeravanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama, te da navedene Komisije koje su sastavljene od različitog profila stručnjaka u pomenutoj oblasti, vrše procjene šta je najbolje za dijete, da li da se usmjeri u redovan sistem obrazovanja, da li da ide u neku od posebnih ustanova ili ako je dijete školskog doba, da li da ide u jedno od posebnih odjeljenja koje je osnovano pri obaveznim školama. Pomoćnica je zaključila, da se iz godine u godinu povećava broj djece u vrtićima, Takođe, povećava se obuhvat djece iz najosjetljivijih grupa i radi se na kontinuiranom profesionalnom razvoju nastavnika. Stvaraju se posebni programi, kao što su projekti sa romskom populacijom u oblasti predškolskog obrazovanja i na taj način se predškolsko obrazovanje i vaspitanje izdiže na jedan zavidan nivo koji odgovara svim standardima kvalitetnog obrazovanja i vaspitanja.

Poslanik doc.dr Srđa Popović, je naveo da je oblast predškolskog obrazovanja pored državnog, predmet i lokalnih samouprava, te da je za pohvalu primjer Budve gdje je izgrađen jedan dječiji vrtić, a u pripremi je i izgradnja drugog vrtića. Takođe, kako je naveo, Budva može da posluži kao primjer i u rješavanju stambene politike prosvjetnih radnika. Upravo se izvode radovi na stambenoj zgradi za 148 prosvjetnih radnika. Na taj način će svi prosvjetni radnici u Budvi uskoro riješiti svoje stambeno pitanje. Poslanik je istakao da se obrazovni sistem Crne Gore kreće uzlaznom putanjom, kao i da to pokazuju svi parametri uključujući i otvorena i privremeno zatvorena dva poglavљa u postupku pristupnih pregovora i to Poglavlje 25. Nauka i istraživanje i Poglavlje 26. Obrazovanje i kultura.

Poslanica prof. dr Jelisava Kalezić, je u svom izlaganju kao predmet interesovanja izdvojila pitanje na koji način je primjena šest ciljeva predviđenih Strategijom ranog

predškolskog obrazovanja i vaspitanja rađena, i to godinu po godinu, jer smo sada već u trećoj godini primjene navedene Strategije. Na taj način bi imali kompletan uvid u realizaciju konkretnih ciljeva iste. Poslanica Jelisava Kalezić je konstatovala da je izlišno govoriti o porastu povjerenja građana u sistem obrazovanja i postojeći sistem uopšte, ukoliko ne postoji studija, odnosno istraživanje, čijim sprovođenjem bi bile utvrđene činjenice koje potkrjepljuju datu izjavu. Poslanica Jelisava Kalezić je postavila pitanje koliko je građana, koji bi željeli da postanu eventualni korisnici usluga predškolskih ustanova u mogućnosti, s obzirom na sve više oskudan budžet građana zbog galopirajućeg siromaštva, da priušti svojoj djeci istu. Poslanica Jelisava Kalezić je navela, da je stvorila utisak, da u resornom ministarstvu postoji nasumično odlučivanje u vezi sa predškolskim sistemom obrazovanja, kao i da se ne slaže sa činjenicom da se broj zaposlenih prosvjetara mora primati na rad na određeno vrijeme, jer ne može biti poznat broj djece koji će se naredne školske godine upisati u vrtić. Takođe, navela je da, postoje različiti oblici istraživanja tokom određene godine za narednu godinu, koji mogu biti sprovedeni i u konkretnom slučaju, kako bi se dobili različiti inputi neophodni za adekvatno planiranje. Poslanica Jelisava Kalezić je u svom izlaganju, navela primjer u kom se ističe da je broj djece u predškolskim grupama u vrtićima u Crnoj Gori četverostruko veći od broja djece u predškolskim grupama u vrtićima u Švajcarskoj. Poslanica je još jednom podsjetila da se manje brojnim grupama djeće u predškolskim ustanovama poboljšava standard rada u vrtićima, kako vaspitnih tako i obrazovnih potreba djece.

U odgovoru na pitanja poslanici Jelisavi Kalezić, **ministar Slavoljub Stijepović**, je naveo da je u ranijem izlaganju istakao značaj kvalitetnog, sveobuhvatnog, kulurološki prilagođenog obrazovanja, značaj uključivanja djece sa posebnim potrebama u sistem redovnog obrazovanja, značaj RAE populacije u sistemu predškolskog i obrazovanja uopšte, te da su to ciljevi postavljeni Strategijom ranog predškolskog obrazovanja i vaspitanja i ciljevi Vlade u oblasti predškolskog i obrazovanja uopšte. Ministar Slavoljub Stijepović je istakao da u ovom sektoru obrazovanja postoje veliki pomaci i da je od strane Vlade dosta urađeno u oblasti predškolskog obrazovanja i vaspitanja, kao i da postoji evidentan porast broja djece u vrtićima. Ministar Slavoljub Stijepović je saopštio da je sprovedenom anonimnom anketom među roditeljima djece koja borave u vrtićima utvrđeno da je 80% roditelja zadovoljno, 18% uglavnom zadovoljno i 2% nezadovoljno uslovima i boravkom djece u vrtićima i radom vaspitača sa djecom u predškolskim ustanovama. Ministar Slavoljub Stijepović je podvukao, da je oblast predškolskog obrazovanja nejuređeniji sistem od svih stepena obrazovanja koji postaje u državi. U vezi sa planiranjem prijema stručnog kadra za rad u vrtićima, ministar je naveo da nije profesionalno da se prima stručni kadar, pa da se otpušta ukoliko vaspitač ne bude u mogućnosti da zaduži grupu. Ministar je istakao da je na snazi zabrana prijema ne samo stručnog kadra u vrtićima, već u cijelokupnoj državnoj administraciji zbog globalne ekomske krize i to već tri godine, te da će nakon stabilizacije iste, biti urađena nova normativa čime će biti riješeno pitanje prijema u rad na neodređeno vrijeme stručnog kadra u predškolskim ustanovama.

Poslanica doc.dr Branka Bošnjak je u svom obraćanju navela da oblast predškolskog obrazovanja spada u nivo obrazovanja koji je najkvalitetniji u obrazovnom sistemu Crne Gore, ali da to ne znači da u istom ne postoje određeni problemi. Poslanica je konstatovala da su izjave o

rokovima za završetak vrtića u Golubovcima od strane nadležnih organa date u više navrata, te da oni, s obzirom na neusklađenost istih, treba da snose odgovornost za navedeno. Kao predmet poslaničinog interesovanja izdvojila su se i pitanja: da li je ispoštovan ugovor sa izvođačem radova, da li su se pravili aneksi pomenutog ugovora, da li je uopšte bilo izmjena ugovora i da li izvođač radova treba da snosi odgovornost što navedeni projekat nije završen, te da je neshvatljivo da se vrtić gradi toliki niz godina. U vezi sa pitanjem centralizacije poslanica je istakla da se slaže sa mišljenejim poslanika Srđana Perića i pojasnila da je neophodno da država ojača i pruži pomoć lokalnim samoupravama kako bi prvenstveno predmet njihove pažnje i brige bilo vaspitanje i osnovnoškolsko obrazovanje, kao i da je to suština decentralizovanog sistema upravljanja koji je zastupljen u većem broju stranih zemalja. Takođe, poslanica se osvrnula na probleme nepotizma, politizacije kadra u oblasti obrazovanja, prisustva droge u školama i druge teme koje se tiču postojanja problema u navedenoj oblasti. Navela je da će razmatranje istih biti predmet rasprave u budućem radu na sjednicama Odbora. Poslanica Branka Bošnjak je istakla problem zapošljavanja prosvjetnih radnika u rad na određeno vrijeme, prevashodno posljednjih godina, čime se, kako je navela, isti dovode u zonu nesigurnosti u vezi sa svojom materijalnim, a samim tim i životno egzistencijalnim potrebama. Takođe, poslanica je još jednom podvukla, da je materijalna situacija prosvjetnih radnika nezadovoljavajuća i na veoma niskom nivou. Postavila je pitanje kada će biti pokrenuta zakonska procedura za donošenje novog Zakona o visokom obrazovanju, kao i kada će materijalna sredstva, koja se duguju zaposlenima na Univerzitetu Crne Gore po osnovu potписанog Kolektivnog ugovora biti izmirena. U vezi sa standardizacijom privatnih vrtića, poslanicu je interesovalo da li oni i dalje imaju mogućnost da se registruju, kao što je to nekad bio slučaj, kao NVO i da li postoji striktni Pravilnik koji propisuje koliko mora biti zaposlenih u predškolskim ustanovama, koje obrazovne struke i ko vrši nadzor nad radom istih, da li nadzor vrši ministarstvo i da li se ta kontrola redovno sprovodi. Poslanicu je interesovalo i kako će biti riješen nedostatak prostornog kapaciteta predškolskih ustanova.

Poslanik Saša Pešić je izrazio zadovoljstvo da je oblast predškolskog vaspitanja i obrazovanja kao početna stepenica u obrazovanju i vaspitanju, najuređeniji segment obrazovanja u našoj državi. Poslanik Pešić je istakao da ga raduje činjenica da je obuhvat djece u vrtićima u odnosu na prethodnu godinu veći, te da će se sa 34% koliki je sada, u narednom periodu nastojati da se dostigne cilj predviđen Strategijom, od 40%. Poslanik Saša Pešić je iskazao zadovoljstvo činjenicom da se u tekućoj godini rade, odnosno završavaju tri objekta predškolskog vaspitanja i obrazovanja i to u: Golubovcima, Tivtu i Bijelom Polju i da se u Bijelom Polju još jedan dječiji vrtić rekonstruiše. Poslanik Pešić je naveo, da ima informaciju da će se u 2013. godini realizovati potpisivanje kreditnog aranžmana između Vlade Crne Gore i Razvojne banke Savjeta Evrope, koja iskazuje veliku podršku naporima da se investira u izgradnju novih kapaciteta predškolskih ustanova u Crnoj Gori. U vezi sa prethodnim poslanik je naveo, da bi kreditno zaduženje iznosilo 10. miliona €, što bi omogućilo gradnju 6 vrtića, te da bi se u vezi sa ovim 2013. godina iskoristila za donošenje planske dokumentacije, a 2014. godina bi već bila godina u kojoj bi se počelo sa izgradnjom pojedinih ili svih objekata. U vezi sa vrtićem u Golubovcima, poslanik je naveo da razlog zašto vrtić još nije završen, nije nedostatak novčanih sredstava, jer postoji, kako je naveo, postupak javnih poziva za investicije u Crnoj Gori, te da se javni pozivi ne bi mogli raspisati i da se ne bi moglo krenuti u izgradnju objekata ukoliko nijesu

obezbijeđena sredstva. Očigledno je da postoji problem u ugovoru koji se potpisuje između Direkcije javnih radova i izvođača radova. Kako je naveo, postoji velika šansa da je došlo do neispunjavanja ugovornih obaveza od strane izvođača. Poslanik Saša Pešić je naglasio da je ovo preporuka da u narednom periodu, u oblasti obrazovanja, a i u svim segmentima gdje je poslodavac u investicijama Vlada Crne Gore, ukoliko se posao ne realizuje onako kako je ugovorom predviđeno, treba da se iskoriste odredbe ugovora koje se odnose na raskid ugovornog odnosa ili da se eventualno traži novi izvođač radova, što u konkretnom slučaju vrtića u Golubovcima nije potrebno, s obzirom na činjenicu da je izgradnja objekta u završnoj fazi.

Mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora je navela da se u Izvještaju Evropske komisije o napredku Crne Gore za 2012.godinu, koji obuhvata period od oktobra 2011.godine do septembra 2012.godine, konstatuje da je broj djece koji je uključen u predškolsko vaspitanje i obrazovanje u stalnom porastu. Navedeno potvrđuje tezu da je u posljednje vrijeme došlo do značajnog porasta obuhvata djece u predškolskim ustanovama i da je on u odnosu na 2011/2012.godinu sa 14.324 porastao na 15.476, odnosno da je u posljednje tri godine porastao za 20%. Poslanica Branka Tanasijević je istakla da obuhvatnost djece u predškolskim ustanovama nije na istom nivou na sjeveru naše zemlje i na njenom jugu. Na jugu postoji nedostatak prostora u predškolskim ustanovama, što je slučaj i sa Podgoricom, u kojoj je, prostor po djetetu 1 m², a normativa predviđa optimum od 3 m². Za razliku od ovih predškolskih ustanova, u Rožajama i Plužinama postoji višak radnog prostora. Istakla je da kao sociolog smatra da je ovakva situacija nastupila kao posljedica razrušenosti naselja. To nije problem koji je nastao posljednjih godina, praćen ekonomskom krizom, već godinama unazad. U vezi sa navedenim poslanica je predložila, a u skladu sa zakonskim mogućnostima, pokretanje stimulativnih mjera, kako bi se broj djece u vrtićima na sjeveru zemlje povećao. Predsjednica je navela da smatra da najveća šteta koja može da se desi djetetu u predškolskom uzrastu je da ne pohađa predškolsku ustanovu iz razloga što se djeca koja pohađaju vrtić brže socijalizuju u školskom uzrastu a i u kasnijem životu. Takođe, navela je, da medicinski pokazatelji govore da boravak djece u predškolskim ustanovama utiče i na njihovu inteligenciju, kao i da se 80% mozga djeteta ubrzano razvija u prve tri godine života. Zato je bitno da dijete boravi u jednom tako povoljnog ambijenu kao što su vrtići. Naglasila je da neuporedivo brže napreduju djeca koja borave u predškolskoj ustanovi, od one djece koja ne idu u vrtić i to u svakom smislu, a ne samo u komunikaciji, socijalizaciji i rastu inteligencije. Predsjednica mr Branka Tanasijević je istakla da je veoma značajno što je u predškolskim ustanovama porastao obuhvat djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju i djece sa posebnim obrazovnim potrebama, te da oko 300 pomenute djece boravi u predškolskim ustanovama. To je podjednako važno kako za nevedenu kategoriju djece, tako i za uslovno rečeno zdravu djecu, jer se ova djeca navikavaju da borave sa djecom koja su različita, odnosno drugačija, ali ne i manje vrijedna. Predsjednica je navela da djeca koja borave u vrtićima brže razvijaju kolektivni duh, vještine i talente, te eliminiraju mogućnost hiperstimulacije. Zaključila je da su vrtići pozitivan, stimulativan i bezbjedan ambijent, te da očekuje da će ova oblast obrazovanja, a koju smatra funkcionalnom, nastaviti da se razvija u pozitivnom pravcu i u narednom periodu.

Poslanik Rešid Adrović, je naveo da kada bi i kompletan kapitalni budžet na nivou države bio usmjeren resornom ministarstvu, ne bi se mogao dostići kriterijum da po jednom djetetu bude 3 m² prostora u predškolskim ustanovama. Iznos opredijeljenog budžeta za infrastrukturne projekte prosvjete je 4,421. milion € i za objekte u oblasti sporta 7, 034. miliona €. Naveo je da iznos opredijeljenih sredstava ministarstvu budžetom za 2013.godinu iznosi oko 20%, te da je prilikom koncipiranja budžeta prepoznata važnost navedenog ministarstva, kao i

da je riječ o iznosu sredstava koji i nije tako mali imajući u vidu iznos kapitalnog budžeta. Poslanik Rešid Adrović je u svom obraćanju ministru Slavoljubu Stijepoviću i Žarku Živkoviću postavio pitanje, da li je prilikom usvajanja Akcionog plana za strategiju ranog i predškolskog vaspitanja i obrazovanja sačinjen program kako da se broj obrazovnih odjeljenja u opštini Petnica poveća, ili da se eventualno izgradi neki manji dječiji vrtić u ovoj opštini. Poslanik je istakao da je stanje u oblasti predškolsog vaspitanja i obrazovanja uređeno na zadovoljavajući i kvalitetan način.

Poslanica dr sci. iure Draginja Vuksanović je izrazila zadovoljstvo da se svi članovi Odbora, kao i predstavnici Vlade, slažu sa činjenicom da u Crnoj Gori nema dovoljan broj vrtića, te da je potrebno izgraditi nove, a naročito osnovati nova jaslična odjeljenja u okviru tih vrtića. Takođe, poslanica je izrazila očekivanje da će u vezi sa navedenim biti ispoštovani amandmani Socijaldemokratske partije koji su usvojeni prilikom donošenja odluke o budžetu o namijenjenim sredstvima za izgradnju novih vrtića. Ono što smatra bitnim, kako je navela poslanica, je, da, onoliko koliko je važna kvantitativna dimenzija, u smislu broja vrtića i jaslica, isto toliko je važna i kvalitativna dimenzija. Poslanica Draginja Vuksanović je na važnost iste ukazala navodeći kako lične primjere, tako i primjere drugih roditelja. Isti su se odnosili na objezbjedivanje majki koje moraju da rade nakon isteka porodiljskog odsustva, a čija su djeca zbog nedovoljnog uzrasta odbijena za prijem u vrtiće. Istakla je i one majke koje zbog loše finansijske situacije prekidaju porodiljsko odsustvo prije njegovog isteka, smatrajući da bi bilo neophodno omogućiti da i njihova djeca ostvare pravo na prijem u vrtiće. Poslanica Draginja Vuksanović je još jednom podvukla da je boravak djece u vrtiću, a shodno svom uzrastu, od veoma velike važnosti za samu djecu. Poslanica je ukazala i na činjenicu da Crna Gora treba da radi na tome da se ispoštuju evropski standardi u pogledu obuhvata broja djece od grupe do grupe u vrtićima i to kako za najmlađe, mlađe, srednje, starije, tako i za predškolske grupe, jer zbog velikog broja djece u grupama, kako je navela, vaspitači nijesu u mogućnosti da dovoljno rade sa djecom. Dakle, kako je istakla, poslanica nema primjedbu na čuvanje djece od strane vaspitača, te da vaspitači u vrtićima dobro rade svoj posao, ali da prosto zbog grupe nijesu u mogućnosti da adekvatno sprovode pripremljene programe namijenjene djeci određene grupe.

Kristina Mihailović, izvršna direktorica udruženja „Roditelji“, je kao najvažnije detalje u oblasti predškolskog obrazovanja, kojima treba posvetiti pažnju i koje je potrebno rješavati navela „problem prebukiranosti“ vrtića i potrebu za rješavanjem istog. Mihailović je navela, da na osnovu velikog broja sprovedenih anketa, veliki broj roditelja jeste zadovoljan radom u predškolskim ustanovama i samim sistemom predškolskog obrazovanja. Navela je da prostorni kapaciteti vrtića nijesu usklađeni sa brojem djece u istim, sa ciljevima definisanim Strategijom ranog predškolskog obrazovanja i vaspitanja, kao ni sa Milenijumskim ciljevima na koje se Crna Gora obavezala do 2015.godine. Izvršna direktorica je naročito istakla značaj proširenja prostornih kapaciteta u predškolskim ustanovama u Podgorici, Pljevljima, Baru, ali i drugim gradovima Crne Gore. Mihailović je izrazila očekivanje da će biti odobren kredit Razvojne banke Savjeta Evrope, kako bi navedeni problem bio riješen. Takođe, postavila je pitanje da li se u tekućoj godini planira rješavanje problema prostornog kapaciteta vrtića u Crnoj Gori i konkretno kada je riječ o vrtiću u Golubovcima, nakon završetka radova na navedenom vrtiću, koliko će trajati proces koji se odnosi na adaptaciju prostora u istom. Mihailović je navela da se odredbe

Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju u praksi ne mogu sprovoditi jer je broj djece u grupama predškolskih ustanova u velikom broju slučajeva znatno veći od broja predviđenih zakonskom regulativom. Mihailović je konstatovala, da treba raditi na tome da obuhvat broja djece u predškolskim ustanovama bude i još veći, te shodno tome da prostorne kapacitete vrtića traba još više proširivati, kao i da broj djece u grupama predškolskih ustanova treba da bude znatno manji.

Poslanik **Srđan Perić** je podsjetio da je decentralizacija jedan od osnovnih reformiskih ciljeva i citirao dio *Strategije ranog i predškolskog vaspitanja i obrazovanja (2010-2015)* gdje je jedan od aspekata koje je potrebno unaprijediti "Nastaviti decentralizaciju - prenos odgovornosti sa centralnog na lokalni nivo, kada je u pitanju proces vaspitanja i obrazovanja." Tim povodom, poslanik Perić je rekao: „Znači, mi smo zapeli na kamenu temeljcu. Zahvalujem Vam se što ste ukazali na ogroman problem. Da budem do kraja iskren, do kraja otvoren, ili ćete poštovati dokument koji je Vladin, ili podnesite ostavku.“

Povodom teme koja je na dnevnom redu Odbora, **Žarko Živković, direktor Direkcije javnih radova** je ponovio da će 1.septembra tekuće godine vrtić u Golubovcima biti useljiv za djecu koja žele da se upišu u isti, kao i da je plan da se vrtić u Golubovcima završi do kraja ovog mjeseca, te da će otvaranje istog biti 1.jula tekuće godine. U vezi sa vrtićem u Tivtu, kako je naveo, postoji problem sa opremom koju je trebalo da obezbijedi opština Tivat, koja se obavezala, da će u što kraćem roku, raspisati tender za nabavku opreme neophodne za opremanje vrtića. Živković je naveo, da postoje svi preduslovi da i navedeni vrtić počne sa radom 1.septembra tekuće godine. Naveo je da će tekuće godine od objekata predškolskog obrazovanja biti završen vrtić u Golubovcima i Tivtu. Živković je saopštio da je u Bijelom Polju raspisan tender za jedan dodatni vrtić, kao i da će njegova izgradnja početi ove godine. Na taj način će Bijelo Polje riješiti problem kapaciteta predškolskih ustanova. U vezi sa opština Podgorica, kako je naveo, u oblasti obrazovanja urađen je veliki broj projekata i to: srednja ekonomski škola Mirko Vešović, vrtić u Bloku V, završena je adaptacija škole Oktoih, osnovna škola na Draču, medicinska škola. Takođe, prošle godine je, kako je istakao, završena dogradnja osnovne škole u Gornjoj Zeti i započeti su radovi na uređenju terena u istoj. Žarko Živković je naveo da je 2007.godine izgrađena sportska dvorana u Podgorici, te da trenutno Vlada ugovara posao za izgradnju Univerzitetske dvorane.

Vesna Vučurović, pomoćnica ministra prosvjete za predškolsko i osnovno obrazovanje i vaspitanje i obrazovanje lica sa posebnim potrebama, a u vezi sa Projektom asistencije u nastavi, pojasnila je da je kroz projekat javnih radova Zavod za zapošljavanje zaposlio, odnosno angažovao, jedan broj ljudi koji su tehnička podrška djeci koja imaju smetnje u razvoju. Nevela je da je ovaj projekat podržan i od strane resornog ministarstva, vrtića i škola, kao i da su postignuti dobri rezultati sprovodenjem ovog projekta. U vezi sa prethodnim, Vesna Vučurović je istakla, da treba imati na umu činjenicu da inkluzija, koja podrazumijeva socijalizaciju, dijeljenje aktivnosti sa drugom djecom, ne podrazumijeva stalno prisustvo druge osobe pored djeteta sa smetnjama u razvoju. Podsjetila je da je inkluzivno obrazovanje tako koncipirano da i druga djeca učestvuju u pružanju pomoći djeci sa smetnjama u razvoju u realizaciji aktivnosti koja se

organizuju na nivou odjeljenja. Za djecu sa smetnjama u razvoju za koju Komisija procijeni da je potrebna pratnja asistenta, isti se i obezbjeđuje. Takođe, Vesna Vučurović je istakla, da zakonom propisani standardi jesu ostvarivi u nekim opštinama u Crnoj Gori, kao i da je stimulacija djece u predškolskim ustanovama na sjeveru jedan od strateških ciljeva resornog ministarstva. UNESCO je odobrio projekat na osnovu kojeg će i djeca na sjeveru biti pokrivena dovoljnim brojem predškolskih ustanova. Istakla je, da sa velikom izvjesnošću očekuje da će sredinom juna biti odobren kreditni aranžman od strane Razvojne banke Savjeta Evrope, te da će se na osnovu istog graditi četiri vrtića u Podgorici, vrtić u Pljevljima i vrtić jaslenog tipa u Baru. U vezi sa velikim brojem djece u grupama u predškolskim ustanovama u pojedinim opštinama, kako je istakla, čak postoji $4-5 \text{ m}^2$ radnog prostora po jednom djetetu, te da isti treba računati ne u odnosu na stvarni, već u odnosu na upisani broj djece u vrtićima.

U odgovoru u vezi sa decentralizacijom, **ministar Slavoljub Stijepović je saopštio:** „ oko decentralizacije sam pominjao moju ostavku u slučaju da roditelji imaju primjedbe na rad vaspitača, ali čuli ste da nemaju... Oko decentralizacije, Vas i gospođicu Branku (Bošnjak) samo interesuje postavljanje direktora, a decentralizacija i postavljanje direktora nemaju veze jedno sa drugim.“ On je naveo da Vlada ne može prihvatičini da država treba da bude ta koja će da finansira i odgovara za stanje u obrazovanju, a da neko treći rukovodi obrazovnim institucijama. Ministar je istakao da Vlada jeste otvorena za procese decentralizacije, ne samo opština nego i mjesnih zajednica i cjelokupnog sistema upravljanja ali, kako je ponovio, ne da sproveđe procese decentralizacije na način da je država osnivač i finansijer obrazovnih institucija, a da neko treći upravlja istima. U odgovoru poslanici Branki Bošnjak, ministar je naveo da bi trebalo da bude još više licenciranih privatnih vrtića, te da je cijena u privatnim vrtićima od 150 -170 € po jednom djetetu. Iznio je stanovište, da on kao ministar neće komentarisati da li je to kvalitet koji se nudi za datu cijenu. Naglasio je da stoji činjenica da u državnim vrtićima ima sve više djece, kao i da smatra da je dobro da postoji zdrava konkurenca, što doprinosi još boljem razvoju predškolskog obrazovnog sistema. U vezi sa materijalnim sredstvima koja se duguju zaposlenima na Univerzitetu Crne Gore po osnovu potpisanih Kolektivnih ugovora, ministar je izrazio slaganje sa poslanicom Brankom Bošnjak i istakao da nevedena sredstva treba izmiriti, te da je Vlada i započela realizaciju istog. U vezi sa pokretanjem zakonske procedure za donošenje novog Zakona o visokom obrazovanju, ministar je naveo da će Vlada do kraja ovog mjeseca usvojiti nacrt zakona i proslijediti ga Skupštini na dalju proceduru.

Nakon sadržajne i konstruktivne diskusije, **predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević** je zaključila da su sve diskusije bile izraz potrebe da se unaprijedi sistem predškolskog vaspitanja i obrazovanja. Takođe, predsjednica je izrazila zahvalnost na prisustvu i doprinisu u radu inicijatorima konsultativnog saslušanja, predstavnicima ministarstva prosvjete, kolegama poslanicima, te koleginici Mihailović.

Šjednica je završila sa radom u 16 sati i 35 minuta.
Broj: 00-63-11/13-

SEKRETAR ODBORA

Tanja Božović, *Tanja Božović*

U ime sekretara Zapisnik sačinila saradnica,

Ivana Smolović

PREDsjEDNICA ODBORA

mr Branka Tanasijević
(Branka Tanasijević)